

Зоран О. Ђикић

И МЕДВЕДИ
СУ ЉУДИ

драма у 2 чина

ЗОРАН О. ЂИКИЋ рођен је 15. 06. 1955. године у Шапцу. Потиче из породице у којој су они најугледнији чланови са очеве стране, такође били посвећени литератури.

Отац Осман био је дипломата и преводилац са финског језика, а његов стриц, по коме је добио име, био је мостарски песник и драматичар, Осман Ђикић.

Мајка Јулијана Ђикић, рођена Петковић, историчар уметности, одхранила га је и извела на пут. Без повратка.

Има синове, Николу и Филипа, који знају да не желе да личе на оца.

Основну школу “Дринка Павловић”, Пету београдску гимназију и Правни факултет завршио у Београду, где и данас, трошећи своје дане, живи.

Драмски програм Радио Београда емитује његове радио-драме: *Камен у бубрежу* (2002), *Кармин моје мајке* (2003), *Ноћ њуног месеца* (2004) и *Историја једне слике* (2006)

У Удружење драмских писаца Србије примљен је 2005. године. У оквиру едиције овог Удружења “Савремена српска драма”, објављене су му позоришне драме *Јакац* (2006) и *Дечак* (2007)

Прву позоришну драму, *Мрави ојейи долазе* написао је 1976. године, а најновију *И медведи су људи* током 2008. године.

У часопису за књижевност и културу “Нова зора”, број јесен/зима, 15-16, 2007/08 објављена му је песма *Силе*.

На јавном анонимном конкурс у РДУ Радио телевизија Србије, 2007. год. додељена му је друга награда у категорији “ТВ драма”, за сценарио *Без степенника*.

Осим правом и писањем, бави се још неким непотребним стварима: као мађионичар Џиги постао је првак тадашње државе у дисциплини “Комична магија” 2001. године, а два пута је на Балканским првенствима, 2000. у Софији, и 2002. у Београду, у истој дисциплини, освајао треће место. Учешће у Гала представи, Међународног конгреса мађионичара у Словенији, “Марибор 2000”, сматра својим досада највећим успехом у уметности магије и мађионичарства.

Од 1980.године запослен је у правној служби РДУ Радио телевизије Србије.

Зоран О. ЂИКИЋ

И МЕДВЕДИ СУ ЉУДИ

драма у 2 чина

ЛИЦА

ОТАЦ, близу шездесет година

МАЈКА, преко педесет година

МИЛАН, њихов старији син, преко тридесет година

ФИЛИП, њихов млађи син, око двадесетпет година

ПРВИ ЧИН

СЦЕНА 1. “ПОЗИВ”

Обична соба, скромно̄, гра̀дско̄ сѣана. Позади, ѿроја вра̀ӣа: за кухињу, ку̀йа̀ӣшло и осѣале собе. Време: садашње.

За̀ӣамњење.

Ма̀јака, ѿод свѐӣлом једно̄ рефлек̀ӣора, одоз̀о, на ѿо̀ӣӣуно за-мрачено̄ сцени, ѿо̀гну̀ше гла̀ве, чѝӣа у себи, из раску̀йусане децѝје свеске, филѝӣов ѿа̀јни дневник.

ФИЛИП: *(Off)*

Четвртирећиљадудеветстодеведесетогодине... Данас ми је Милан, мој брат, купио свеску у којој ћу да пишем дневник. Овог дана у школи смо имали два часа физичког. Мој најбољи друг се зове Александар Митровић, а после њега Ђорђе Кнежевић, Никола Кујовић, Чедомир Шулеић... У пола десет увече победио сам Милана у подорницама... Када смо се играли фудбала у соби, Милан само губи и плаче када га ја победим. Моја мама набацује Милану а ја браним, а неки пут и он брани, а ја шутирам на го главом. Го су нам врата од татине собе. Мој тата никад није у својој соби. Не знам где је.... Када сам био мали и возио бицикл по кући испод мене су били једни нервозни грађани који су стално долазили код мене у мој стан да се жале што не могу да спавају од мог толиког лупања... Када видим да Милан зеза маму ја Милана пребијем а њему је то смешно. Он не сме да зеза моју маму. Нико не воли моју маму толико као ја. Ја сам Филип.

Ма̀јака излази, носѐћи дневник са собом.

О̀шамњење.

МИЛАН: *(Виче, улазећи на сцену)*

Филипе, тата опет није опрао каду!

ОТАЦ: *(Журно улазећи за њим)*

Је л' долазиш сутра на суђење?

МИЛАН: Нисам добио позив.

ОТАЦ: Јеси Милане, ја сам га потписао уместо тебе.

МИЛАН: Онда иди ти уместо мене...

ОТАЦ: Ја свакако идем... Требало би да се појавиш... Обећао си да ћеш доћи.

МИЛАН: Не сећам се да сам ти било шта обећао...

ОТАЦ: Наравно да ниси, јер да си могао то да ми обећаш сад би био свој човек, а не студент...

ФИЛИП: *(Улазећи на сцену, скида ѓумене хиџијенске рукавице, млаићећи оѓромном шареном крјом којом је ујраво ојрао санијарије у кујатиљу. Љуишијо, Оцу)*
Зашто је када прљава?!... Хоћу да се купам!... Идем на тренинг.

МИЛАН: Окупај се тамо, ако ти је овде прљаво. После...

ОТАЦ: Окупао би се он кад би смео...

ФИЛИП: *(Узнемирено)*

Никад нема топле воде! Увек је млака....!

ОТАЦ: Наравно да је млака, геније, бојлер само што није црк'о.
(Милану)

Нигде још нисам ни чуо ни видео да се неко купа по десет пута дневно...!

МИЛАН: Тамо не сме да се скине... Има најмању патку.

ОТАЦ: Где?

МИЛАН: На тренингу...

ФИЛИП: *(Млаићнувши крјом, щуишијо неѓодујући)*
Смем!

ОТАЦ: Зашто се тамо никад не тушираш?

МИЛАН: Зато што је и тамо све прљаво као и овде!

ОТАЦ: Каде поготову, је ли?

МИЛАН: Џакузе...!

Пауза.

ФИЛИП: *(Уз тишкове, жмиркајући, иодиѓавши једну обрву, озбиљно)*
Тамо нема када.

Пауза.

ОТАЦ: *(Забринуио, смирено)*
Фићо?... Хоћемо да бацимо коску, сине?

Пауза.

- ФИЛИП: *(Нормално̄ израза)*
Нећемо... Обећао си ми још јутрос да ћеш да опереш каду! Зашто си ме слагао?
- МИЛАН: И лавабо!... Стварно тата, како можеш да лажеш рођено дете?
- ФИЛИП: *(Узнемирено, Оцу)*
Зашто?!
(Милану)
И лавабо, јесте.
(Оцу)
Гаде ми се твоје слине!
- ОТАЦ: Гаде се и мени... Баш су одвратне...
- МИЛАН: И љигаве!... Поготову кад су црвене од крви, мада их ја највише волим кад имају ону здраву, природно зелену боју.... Зелена боја одмара очи. Ја кад год уђем у каду дишем пуним плућима јер се једино тад осећам као да сам у некој природи, у некој шуми...
- ОТАЦ: На свежем ваздуху...!
- ФИЛИП: *(Милану)*
И теби сметају!... Зато се увек купаш у папучама!
- МИЛАН: Није тачно! У папучама се купам јер се бојим да се не оклизнем!
- ФИЛИП
(Оцу)
Могоа си макар лавабо да опереш као што си ми обећао...!
- ОТАЦ: Не сећам се тог свог обећања... Ја ни себи никад нисам ништа обећао, а камоли теби.
- Улази Мајка. Застїане, осмoй̄ри, и окренувши се да се врат̄и, схва̄ӣвши да је нико није љриме̄ӣио, ос̄ӣане уокочена на сцени, ослушкујући, леђима окренӯӣа љублици.*
- МИЛАН: *(Приме̄ӣвши Мајку, Филип̄у)*
А што мора и лавабо да буде чист пре твог купања?
- ОТАЦ: *(За себе)*
Ту се запира...
- ФИЛИП: *(Узбуђено)*
Зато што у њему хоћу прво да оперем ноге пре него што уђем у каду!... Не могу да уђем у каду са прљавим ногама, гадим се.... Од прљавштине, од смрада, од вас...

Пауза.

МАЈКА: *(Повишеним гласом, и даље окренутиа леђима њублици, не померајући се)*
Суђење је сутра у десет.

Пауза.

МИЛАН: *(Филију)*
Онда изволи па сам опери лавабо кад у њему переш ноге пре купања... Ти га највише прљаш... Је л' тако тата?

ОТАЦ: *(Резигнирано, за себе, тихо)*
Тако је.

МАЈКА: *(Окренувши се, оштро)*
Рекла сам да је суђење сутра у десет!

МИЛАН: Чули смо те...!

ФИЛИП: Пре сутрашњег суђења и пре него што изађете сутра из куће хоћу да када буде опрана!

ОТАЦ: Само када?!... А лавабо више не опсервираш у својим запажањима?!...

МАЈКА: Кад смо већ код хигијене скидајте длаке са сапуна након употребе или нека свако користи свој...!

МИЛАН: *(Смејући се)*
Лавабо...?

ОТАЦ: *(Смејући се, истовремено)*
Сапун!

ФИЛИП: *(Смејући се, у грчу)*
И каду!

Филију почињу тикови на лицу, истовремено један по један, а затим истовремено: то је збир неконтролисаних покрета, прзаја усима, жмиркања очима, подизања вежа, мумлања, пригушених арлаука. Он не покушава да их сакрије, ни да их сиречи, свестан да су ван његове контроле, да је њихов заробљеник. Сви га тито посматрају, без реакције, јер је за све њих ово потпуно нормална, уобичајена појава.

Пауза.

ФИЛИП: *(Једва изговарајући речи, борећи се безуспешно са нападом тикова који траје)*
Каду... Она мора да буде чиста, опрана... Сјајна... Миришљава... Увек, увек... Она увек мора бити таква док год ја живим у овој кући... Ако не може да буде таква...

Купићу вам другу... И себи још једну... Да буде само моја...
Када, када... када... Када!... Тата, баца коску...

(На ивици њлача)

Баца коску, молим те, важно ми је, брзо тата!... Баца
коску!... Баца ми коску, тата...

Пауза.

ОТАЦ: *(Бацивши му је, зрлећи ља, Мајци)*

Суђење је значи сутра, када...?

*Пауза. Отац и Филип осћану зазрљени. Филипово њело се ѡресе
од ѡлача.*

Пауза.

МИЛАН: *(Уверивши се да се Филип ѡћћуно смирио у очевом
зазрљају)*

Ја не долазим...

Пауза.

МАЈКА: У десет.

ФИЛИП: *(Ослобађајући се Очевоз зазрљаја)*

И ја не долазим.

Пауза.

МИЛАН: Тебе нису ни звали...

ФИЛИП: *(Одвојивши се ѡћћуно из Очевоз зазрљаја, сизурно,
чистѡз израза и ѡзледа, без ѡшка)*

Имам тренинг.

Пауза.

МАЈКА: *(Љућћћћ, Милану)*

А што ТИ не би дошао? ... Да немаш можда неки испит
који би могао по стоти пут из цуга да положиш само да си
знао питања која ћеш да извучеш?

МИЛАН: Имам важнија посла...

ФИЛИП: *(Оцу)*

Хоћеш ми дати паре за тренинг?

ОТАЦ: За шта?

ФИЛИП: За чланарину.

МАЈКА: *(Милану)*

А која ти то важнија посла имаш?

ОТАЦ: *(Филипу)*

Колико?

МИЛАН: Хоћу ујутру да оперем каду!

ФИЛИП: *(Оцу)*
Педесет...

ОТАЦ: Јеси нормалан ти, одакле ми толико?... Је л' евра...?

ФИЛИП: Јок, динара! Дај, 'ајде....

МАЈКА: *(Милану, с неверицом)*
Да опереш каду?

ФИЛИП: А лавабо...?

МИЛАН: И њега?!... Опраћу цело купатило....!

ФИЛИП: *(Узимајући од Оца новац)*
И плочице, све да си опр'о...!

МИЛАН: Хоћу... Хоћеш коску?

ФИЛИП: Не треба сад, смирио сам се, боље ми је...

МИЛАН: Браво Филипе! Јуначино наша! Геније наш!... Дика наша!... Све има, даме и господо, другарице и другови, да блиста... Нећу више себи да дозволим да ми се браца секира кад са прљавим папучама будем улазио у каду да се купам.

МАЈКА: *(Милану)*
Опет ће да одложе суђење ако се не појавиш!

ОТАЦ: Неће им бити први пут...
Пауза.

МИЛАН: Шта да причам тамо?

МАЈКА: Причај оно што те буду питали...

МИЛАН: А шта ако ме ништа не буду питали...?

ФИЛИП: Е, онда лажи...!

МИЛАН: Зашто ме малтретирате? Зар не можете лепо да се договорите к'о људи?

ОТАЦ: Ми нисмо људи.

ФИЛИП: Шта смо онда...?

МАЈКА: Стока смо ми мој Филипе, стока!... Ето шта смо, нај-обичнија људска стока!

МИЛАН: Поделили сте стан, поделите и ствари, мени ништа не треба...

ФИЛИП: Мени богами треба!

- ОТАЦ: Ти се не питаш ништа...
- ФИЛИП: Питам се и те како! Ја треба да живим с њима у празном стану, ако ти добијеш сав намештај!
- ОТАЦ: Купићете нови.
- МАЈКА: Од чега?
- ОТАЦ: Од моје алиментације! Таман ћете скупити да се скроз поново окућите кад вам дође време да поцркате...Али мене тада више неће бити!
- МАЈКА: И не треба да те буде!...Могао си макар кревете да им даш да имају где да спавају!
- ОТАЦ: Дај им ти кревете!.... Ја сам их купио!
- МИЛАН: Не можеш да спаваш на три кревета, мислим физички!
- ОТАЦ: Могу!... Моји су, па могу ако ми се хоће да могу! Све сам у овој кући ја купио и зарадио! Ништа вам не дам! Дао сам вам пола стана, а нисам морао! Мој је био, од мојих родитеља! Од њених није!... Мени су га оставили!
- ФИЛИП: Не мораш, у реду, не мораш да нам даш кревете, али... Ипак... бих нам их могао дати... ако... ако... ако хоћеш...
- ОТАЦ: Нећу!... Не дам! Доста сте ме музли целог живота, ништа вам више не дам и готово! Добићете само оно што вам суд буде досудио...
- МИЛАН: 'Оће, ако сутра будем лаг'о да је и мама куповала ствари по кући заједно с тобом. Од својих пара...
- ОТАЦ: Чијих пара...?
- ФИЛИП: Њених...
- МАЈКА: Ти се не мешај!
- МИЛАН: Што да се не меша, нек' се меша!... И његово је дупе у питању!
- ФИЛИП: Јесте, и моје је дупе у питању... И оно мора негде да седне.
- МИЛАН: И да легне... Је л' тако Фићо?
- ФИЛИП: Тако је брацо!... Није ни моје дупе за бацање!
- ОТАЦ: *(Милану)*
Ти нећеш сутра лагати на суду јер нећеш ни бити тамо!
- МИЛАН: Е, баш ћу сад у инат теби да дођем, да нећеш можда ти да ми забраниш...?!

ФИЛИП: Да, како ћеш да му забраниш? Милан је јачи од тебе, је л' тако да си јачи...?

ОТАЦ: Неће доћи! Може да уђе у суд само преко мене мртвог!

МИЛАН: Слободно се ти сутра извали тамо на улазу, прескочићу те ја...

ОТАЦ: Он сутра неће доћи....!

МАЈКА: Доћи ће!

МИЛАН: Хоћу...!

ОТАЦ: Нећеш!... Нису те звали!

МАЈКА: Примио је позив...

ФИЛИП: Ти се не мешај!

МИЛАН: Нисам га примио, али ћу доћи...!

ОТАЦ: Можеш да дођеш сто пута, ал те неће пустити унутра да лажеш!... Суд је то, еееј...!

МИЛАН: Баш ће да погоде да ли их лажем или не лажем! Па то неки пут не знам ни ја сам!

ОТАЦ: Једно да ти кажем... Говори шта хоћеш и колико год хоћеш, ал' се највише гледа како говориш! Не умеш да лажеш! Уши ти, Милане, сине, поцрвене!

ФИЛИП: Не поцрвене њему уши због тога...

МАЈКА: Него због чега...?

ФИЛИП: Поцрвене му зато што је глуп!

ОТАЦ: Колико ја могу да приметим, увек су му црвене...

ФИЛИП: Увек је и глуп!... Шта год да каже – знаће да лаже!

Пауза.

МИЛАН: Како изгледа кад уђеш тамо у ту судницу?... Шта тачно треба да радим?

ОТАЦ: Прво треба да кажеш: “Добар дан”!

МАЈКА: Прво те прозову...

МИЛАН: И онда?... Шта радим онда?

МАЈКА: Онда уђеш у судницу.

ФИЛИП: Пре тога се изујеш...

МИЛАН: Завежи!... И онда?

ОТАЦ: Онда те питају ко си и одакле си, и тако то... Где си рођен, кад си рођен...

ФИЛИП: Зашто си рођен... Чим уђеш питају те шта ћеш да попијеш.... Имаш право на два пића гратис...

МАЈКА: Упозоре те да говориш истину...

ОТАЦ: За давање лажног исказа запрећена је казна затвора...

МИЛАН: Колика?

ОТАЦ: Мене питаш, не студирам ја права него ти!

ФИЛИП: За такве као што си ти, у најбољем случају, казна је доживотна робија!

МИЛАН: А у најгорем?

ФИЛИП: Смртна казна брацо, боље не заслужујеш...

(Оцу)

Како може да зна колика је казна кад се то учи на другој години, а он је већ петнаест година још увек на првој!

МИЛАН: Није тачно, дао сам услов за другу!

ОТАЦ: Дао си ти да не кажем шта!

ФИЛИП: Је л' курац, тата?

МИЛАН: И шта ће све да ме питају?

ФИЛИП: Питаће те је л' јебеш нешто?

МИЛАН: Завежи!... Хоће ли неко озбиљно да ми одговори!

Пауза.

МАЈКА: Ево ја ћу.

ОТАЦ: А што ти?

МАЈКА: Добро ајде, ти му кажи...

ОТАЦ: Не, ти му реци, ти си сво ово срање закувала!

МАЈКА: Морала сам...

ОТАЦ: Зашто? Зашто си морала?

МАЈКА: Зато што не могу више да те гледам! Повраћа ми се кад те видим!

ФИЛИП: Молим да се за повраћање више не користи лавабо...!

МИЛАН: Ни када!...

(Показујући џлавом на Оца)

Довољно је већ прљава од његових слина!

МАЈКА: Питаће те, између осталог, ко је и чијим парама куповао ствари из куће, да ли сам и ја нешто давала и колико...?

ОТАЦ: Како си могла кад ниси радила?!... Од чега си могла да их купиш?... Од курвања....?

- МАЈКА: *(Милану)*
Од твог одговора зависиће како ћемо да се поделимо. То се на твом факултету зове деоба брачне тековине.
- МИЛАН: 'Ајде сад се поделите, ако можете, да не црвеним тамо сутра на том вашем суду!
- ОТАЦ: Шта да делим и са ким?! Па све што видиш у овој кући ја сам купио и зарадио пре тога! Њен је само брачни кревет, а ни њега није купила, него га је донела од оца у мираз...
- МАЈКА: Нисам ти га донела у мираз него ми га је покојни отац поклонио да имам на чему да спавам кад се удам...
- ОТАЦ: Претрг'о се!
- ФИЛИП : Шта је још мамино?
- ОТАЦ: Нек' она каже! По мени: ништа!
- МИЛАН: Поштено је да прво видимо шта нам све треба... Нас је ипак троје...
- ФИЛИП: Мени све треба!
- МИЛАН: И мени!... Ја сам студент!
- ОТАЦ: Једно је сигурно, за почетак, слике вам не дам! Моје су!
- МАЈКА: Ето ти их! Носи!
- МИЛАН: Је л' све?
- МАЈКА: Све!
- ФИЛИП: А што све?... Остави нам макар једну-две, да не гледамо голе зидове.
- МАЈКА: Мени не требају...
- МИЛАН : У праву је Филип, дај нам макар једну.
- ОТАЦ: Је л' за успомену, је ли?
- ФИЛИП: Јесте, за успомену...
- ОТАЦ: А коју то?
- МИЛАН: Ево, ову на пример...
- Милан ћокаже ћрема ћросценијуму – ћублици, у висини очију. Сви ћогледају ћрема имагинарној слици.*
- Пауза.*
- ФИЛИП: Ту жврљотину?... Никад ми није било јасно шта се на њој види, шта она представља...
- МИЛАН: И не треба да ти буде јасно...!

ФИЛИП: Како то мислиш...?

МИЛАН: Тако што она и не представља ништа...!

ФИЛИП: То и ја кажем: жврљока најобичнија!

МИЛАН: Апстракција, геније...!

ФИЛИП: Шта?

МАЈКА: Апстракција... Мене је она увек подсећала на...

Пауза.

ОТАЦ: На шта...?

Сви прилазе просценијуму-слици, један за другим... Док испишују њено значење, посмајрајући је, повремено пројраиће своје коменшаре, неодређено замахајући рукама према публици-слици. Главе су им приљубљене једна уз оруђу, ишло је више моћуће и кад год је шо моћуће, до краја сцене.

МАЈКА: Не знам...

ФИЛИП: *(Љубоипшљиво)*
На шта те је подсећала?

Пауза.

МАЈКА: *(Одсуипно)*
Не знам... На неку опасну, велику, дивљу животињу... Она бежи и хоће негде да се сакрије, али не може да побегне... Подсећа ме на њена леђа... На леђа те грозне животиње... На леђа медведа... На леђа медведа који спава... На медведа који се потпуно умирио и нешто чека... Хоће да скочи на мене чим се пробуди... А никад се неће пробудити.

Пауза.

ОТАЦ: Медведи никад не спавају.

МАЈКА: *(Пренувши се, враћајући се у стварност)*
Спавају зими.

ФИЛИП: Зимским сном...

МИЛАН: Зар то није брдо...?

ФИЛИП: Где је брдо?

МИЛАН: *(Показавши руком)*
Ево га овде.

ОТАЦ: То је месец.

Пауза.

ФИЛИП: *(Показавши руком)*

Мени је месец оно тамо у ћошку...

МАЈКА: Где?

ФИЛИП: *(Показавши руком)*

Овде...

МИЛАН: Ово?.

ФИЛИП: То....

МАЈКА: То су куће на брду.

ОТАЦ: Ком брду?

Пауза.

МАЈКА: Том, испод тог месеца...

МИЛАН: То нису куће.

ФИЛИП: Него шта су?

ОТАЦ: То су очи.

Пауза.

МИЛАН: Какве очи?

МАЈКА: Од медведа.

Пауза.

ФИЛИП: И где су му, по теби, леђа?

Пауза.

МАЈКА: *(Показавши руком)*

Ту су му леђа.

МИЛАН: На леђима медведа су куће...

ОТАЦ: Брдо су му леђа...

МИЛАН: Свака кућа има свој димњак...

МАЈКА: И пут до улаза у кућу...

ФИЛИП: И свако му је око нечија кућа...

МАЈКА: Јесте... Оба... То је оно што ме је увек плашило.

Пауза.

МИЛАН: *(Замишљено, одсујно)*

И у свакој од тих кућа неко живи...

ФИЛИП: Шта раде ти људи тамо?... Је л' им хладно зими?

Пауза.

ОТАЦ: *(Отјежући, замишљено, одсујино)*
Да ли се сви они воле или мрзе...?

Пауза.

МИЛАН: Није им хладно... Греје их ватра, ево га и дим...

ОТАЦ: Где видиш дим?

МИЛАН: *(Показавши руком)*
Погледај, ту је...

МАЈКА: Ја сам мислила да су му то сузе...

ФИЛИП: Је л' и они могу да плачу?

МАЈКА: Медведи?

ОТАЦ: Плачу и они.... И медведи су жива бића.

ФИЛИП: И они су као људи?

Пауза.

МАЈКА: Да.... И они могу бити као ми.

Пауза.

Затјамњење.

Филип, под свећлом једног рефлектора, одозго, на пошитоно замраченој сцени, погнуће главе, чииа у себи свој тајни дневник. Прелистава списанице, док се не удуби у оно што му је најинтересаније.

ФИЛИП: *(Off)*

На Ташмајдану Милан, мој брат, мој тата и ја смо поподне играли фудбал. Шутирали смо пенале, једном Милан, једном ја, једном тата, а неки пут ја... Када смо играли подморнице тата и ја, тата није смео да настави када је видео како ја добро играм... подморнице... Данас сам научио дељење и множење са остатком... Петсто педесет подељено са пет једнако је сто десет, осамстопедесет подељено са четири једнако је двеста четрнаест... ево су ти примери... ту су... то су они... Једва сам запамтио ово дељење и множење, мама ме је терала и терала док ме није натерала да укључим мозак. Тата ме није терао. Он никад није код куће. Нико не зна где је и где иде.... Чак ни ја.... Сада у четири и петнаест сам сломио једну од шест маминих чаша, сада их има пет. Мали је био понедељак. Зато ћу сада да пишем дневник у уторак. То значи сутра.

Затјамњење.

СЦЕНА 2.
“НЕКАД СМО СЕ ТОЛИКО ВОЛЕЛИ”

Милан, под светлом једног рефлектора, одозго, на појипуно замраченој сцени, погнуће главе, чиша, у себи, Филипов шајни дневник. Прелишава сиранице, док се не удуби у оно што му је најинтересантије.

ФИЛИП: *(Off)*

Петак, седми септембар хиљаду девет стотина деведесет четврте... Данас ћу први пут да имам час плеса одржан у школи “Дринка Павловић”. Можда шу да постанем славни плесач... Ништа се не зна... Ако будем бићу главни и онда ћу се ругати Милану... Ко што се сада он руга мени, провоцира и кињи.... Целог живота ми је то радио. Али када порастем ја ћу њему то радити. Онда ћу му се осветити... Милан јако много лупета глупости па нас зато смара. Не можемо нормално да живимо од њега колико он смара све нас... Осим тату јер он никад није код куће... Зато ћу се онда и њему осветити кад порастем... Онда ће тата морати да буде увек код куће јер ће да остари кад ја порастем... Ако ни тада не буде био никад код куће онда ће мој тата увек бити млад а нека уместо њега онда остари што пре мој брат Милан... Данас нисам могао да одем у школу зато што нисам урадио домаћи из српског. То сам заборавио од узбуђења што смо ишли јуче у зоолошки врт... Недеља, пети март... Данас је мојој баби Ружици рођендан. Она ме тако воли да би умрла када би ја умро... Али ја њу не волим тако пуно.

Ошамњење.

Ошац и Мајка седе за столом, један насрам другог. Дијалог воде скоро се не погледавши, као да је присусиство саговорника излишно.

ОТАЦ: Је л’ имаш неког?

Пауза.

МАЈКА: А кога би могла да имам после тебе?

Пауза.

ОТАЦ: Неког другог, на пример... Неког свог.

Пауза.

МАЈКА: Другог немам, али зато имам друге! Више њих! Обожавају ме!

ОТАЦ: Сви?

МАЈКА: Само неколико њих... Други не... Остали ми служе за задовољавање сексуалних потреба

ОТАЦ: Чијих?

МАЈКА: Мојих.

Пауза.

ОТАЦ: Је л' кад те туцају?

МАЈКА: Јесте, тада... Једино тада!... Обожавам кад ме разбијају, кад се иживљавају на мени, кад ме ломе, кад ме набијају и спреда и одпозади, кад им служим као сунђер, к'о ствар....!

ОТАЦ: Зашто ми то причаш?

МАЈКА: Да би могао брже да се сетиш какав си био док си ми правио децу...

ОТАЦ: Никад нисам с тобом хтео да имам децу.

МАЈКА: Али те то није спречило да их ипак имаш.

ОТАЦ: Била си ми при руци.

МАЈКА: Зато што смо се узели?

ОТАЦ: Зато што тада нисам имао никог другог осим тебе...

МАЈКА: А сад?... Имаш ли кога?

ОТАЦ: Немам... А ти?

МАЈКА: Немам.

ОТАЦ: Немаш шта?

МАЈКА: Немам никог.

Пауза.

ОТАЦ: Штета...

МАЈКА: За кога?

ОТАЦ: За те с којима се туцаш...

МАЈКА: Ко их јебе, ништа ми не значе...!

ОТАЦ: Да ли уопште постоји неко коме би било шта сад могла да значиш? Нешто, неко... било шта?

МАЈКА: Ти би то једини морао знати много боље него ја...

ОТАЦ: Али не знам...!

МАЈКА: Знао би да ти није свеједно... Је л' ти свеједно?

ОТАЦ: Потпуно... Скроз... Не би ми било да не знам да и теби јесте, је л' јесте?

Пауза.

МАЈКА: Јесте.

Пауза.

ОТАЦ: О чему ми онда овде уопште причамо?

МАЈКА: Ваљда о нама.

ОТАЦ: Нема нас више.

МАЈКА: Мислиш ли да нас је икада било?

ОТАЦ: Тек сад полако схватам да као да нисмо никад ни постојали... Чини ми се као да се не знамо.

МАЈКА: И мени.

ОТАЦ: Је л' ти жао због тога?

МАЈКА: Шта има да ми буде жао, тако је ваљда морало бити.

Пауза.

ОТАЦ: Никад нисам могао да те мрзим, али сад те баш мрзим... Не могу више да те гледам колико те мрзим.

МАЈКА: То је добро.

ОТАЦ: Шта ту може бити добро?

МАЈКА: Добро је што још увек осећаш нешто према мени... Било шта.

Пауза.

ОТАЦ: Стварно те мрзим

МАЈКА: Добро... Чула сам.

ОТАЦ: Не знам шта ту може бити добро.

Пауза.

МАЈКА: Ни ја.

Пауза.

Затамњење.

Милан, под свешћом једног рефлектора одозго, на пошћуно замраченој сцени, погнуће главе, чини, у себи, Филијов тајни дневник. шрелисцава сиранице, док се не удуби у оно што му је најинтересаније.

ФИЛИП: *(off)*

Понедељак петнести трећи... Данас у школи смо требали да имамо контролни из математике али наставница је рекла да нећемо имати данас него ових дана... У четвртак ћу имати тренинг фудбала... Тамо идем не зато што ме је мама или тата натерао... ла... него што сам сам хтео да тренирам фудбал. После тренинга идемо да се пресвлачимо и идемо кући... Тренер нас тера да се туширамо после тренинга али ја не могу тамо то да радим пред свима... Прљаво је... Недеља двадестпрви... Сада је јутро и ништа се не догађа тако да ћу писати мало касније... Уторак двадесетседми... Милан је данас жешће ретардиран јер се: плази, буљи ко кретен, скичи, дере се... Милан има већ три дневника... Данас сам добио 4 из лектире и 3 из природе... Милан је полудео: шутнуо лоптицу у стакло и тако 3 пута. Ја сам њега у главу и он се напалио и почео нешто да тртља... Каква је он тужибаба право чудо да ме није тужио мами... Тужио би он мене тати али тата није био код куће... Кад је дошао кући све нас је пробудио јер је био пијан... Руке су му биле кржаве од стакла кроз које није могао да прође јер су му сметала врата... Уплашио сам се док је Милан плакао од страха... Тата је хтео да се убије али му то није пошло за руком јер мама каже да не сме ни то да уради... Не знам да ли ћу икад заволети мог тату... Волео би да се то деси пре него што порастем... Онда ће бити касно јер онда он више неће бити жив јер је и сад довољно матор, каже мама... Мој тата уопште није лош, штета што морамо сви да живимо са њим... Милан ме толико нервира да ми је сад мало жао што нисам отишао у школу јер ми се много спавало.

Затимњење.

СЦЕНА 3.
“БРАЋА”

Отац, под светлом једног рефлектора, на пошитоно замраченој сцени, погнуће главе, чита, у себи, Филипов тајни дневник. Прелистава странице, док се не удуби у оно што му је најинтересантије. Током читања, глава му клоне, као да је заспао.

ФИЛИП: *(Off)*

Субота десети... Данас сам имао тренинг. Вук ме је скрљао тако да сам повредио ногу... Не знам да ли у понедељак да идем у школу имам писмени из немачког... Пре месец дана добио сам један из географије... Прошле су 4 недеље и онда сам пред тромесечје исправи“ј”о на 2. Истог дана сам добио 5 из енглеског хемијском у дневник... То је све било јуче. Тај дан ми је био један од мојих најбољих дана у животу... Понедељак двадесетпрви десети... Дуго нисам писао па сам решио ево сад... Почела је нова школска година... Купио сам од џепарца за све паре седам сапуна. Не зна се који више смрди... Мрзим их.

Ошамњење.

МИЛАН: Ја нећу моћи, геније, да живим с вама.

ФИЛИП: А где ћеш?

МИЛАН: Не знам, ал’ са вама не могу...

ФИЛИП: Биће места, имаћемо своју собу... Као кад смо били мали.

МИЛАН: Нисмо више мали, геније... Појешћемо један другог... Тесно нам је и овде у трособном стану, а камоли у двособном...

ФИЛИП: Идеш код њега?... Рекао је да можемо да се преселимо код њега кад год хоћемо...

МИЛАН: То је теби рекао... Мени није.

ФИЛИП: Зар се то не подразумева?

МИЛАН: Ништа се не подразумева...А и где ћемо с њим у једнособном стану?!... Ни он себе самог не може више да трпи... Још ако му се ували она његова калаштура због које су се и развели, можемо једино у купатилу да спавамо кад му дођемо у госте...

ФИЛИП: Ти ћеш да одлазиш код њега?

МИЛАН: Сумњам.

(Пауза)

Можда га ипак обиђем ту и тамо кад му нешто буде требало... А каквог је здравља, требаће ускоро.

(Пауза)

Молим бога да не заврши на гусци, тек смо га онда најебали...

ФИЛИП: Гуски...

МИЛАН: Молим?

ФИЛИП: Ништа...

МИЛАН: Шта ништа...?

ФИЛИП: Па то... На гусци...

МИЛАН: Све је боље од лопате.

ФИЛИП: Кад дође до гуске, лопата је близу... Ја, да будем искрен, немам намеру да га обилазим... Што се мене тиче, може одмах да цркне...

МИЛАН: Брацо!... Зар се тако прича о свом родитељу који те је направио... Срам те било!

(Пауза)

Баш си ме разочарао, геније...

ФИЛИП: Немој више да ме зовеш геније..

МИЛАН: Што?... Смета ти?

ФИЛИП: Не смета ми, него...

МИЛАН: Шта...?

ФИЛИП: Знам да нисам.

МИЛАН: Наравно да ниси, па шта?... Бићеш једног лепог дана, живот је пред тобом... Мораћеш, геније, да га обилазиш, и то редовно, ако мислиш да ти препише свој нови стан стан као што је обећао.

ФИЛИП: Не треба ми ништа од њега.

МИЛАН: Сад ти можда и не треба, али видећеш, касније ћеш другачије да размишљаш...

ФИЛИП: Кад ће то бити?... Кад ћу то другачије да размишљам?

МИЛАН: Ускоро... Кад не будеш више безбедан, кад нам она буде умрла... Тада.

ФИЛИП: Ко она?

- МИЛАН: *(Уздахнувши)*
Дај боже само да умиремо по реду...!
- ФИЛИП: Она кад умре, је л' ћу ја одмах морати да се преселим код њега да би га чувао...?
- МИЛАН: А зашто би?... У ствари хоћеш, ако се до тада будем оженио.
- ФИЛИП: А кад ћеш ти да се ожениш?... Је л' имаш неког?
- МИЛАН: Немам.
- ФИЛИП: То није добро...
- МИЛАН: Шта није добро?
- ФИЛИП: Није добро кад немаш никог. Кад си сам.
- МИЛАН: А што молим те то не би било добро?... Шта теби фали?
- ФИЛИП: Зато ти и кажем...
- МИЛАН: Шта је сад било, геније?... Усамљен си зато што си сам, или ниси?
- ФИЛИП: Јесам понекад... А ти?
- МИЛАН: Шта ја?... Јебе се мени, одо' ја....!
- ФИЛИП: Оженићеш се пре тога?
- МИЛАН: Зашто бих?... Видећу... Није ми баш сад до тога...
- ФИЛИП: А кад ће ти бити?
- МИЛАН: Никад вероватно...
- ФИЛИП: Значи, нећеш да се жениш?
- МИЛАН: Нисам се заклео.
- ФИЛИП: Ништа баш немаш у плану?
- МИЛАН: Немам.
- ФИЛИП: А шта си рекао, је л' имаш сад неког?
- МИЛАН: Немам никог.
- ФИЛИП: Па како ћеш онда да се жениш?
- МИЛАН: Не буди глуп, геније...!
- ФИЛИП: Немој ме више звати геније, молим те!
(Пауза)
Ако ме волиш.
- МИЛАН: Добро.
- ФИЛИП: А како ти то мислиш брацо да не будем глуп, кад сам глуп...?

МИЛАН: Глуп јеси, али будала ниси!... Да ниси можда замислио да останеш у кевином стану када она одапне?

ФИЛИП: Јесам, ако се ти сложиш... А и где би иначе...?

МИЛАН: Ти то мене, геније, зајебаваш?!... А ја?... Где ћу ја?... Је л' ја можда не постојим?... Јесам ли ја то већ можда умро за тебе?! Па ваљда ја имам више права на кевин стан него ти, кад она умре, ако ти добијеш његов...?!

ФИЛИП: Али нисам га још добио... Још увек није мој...

МИЛАН: Нећеш ни кевин добити док сам ја жив!

ФИЛИП: Не добијам га ни док је она жива!

МИЛАН: Изађе ти на исто, што си тако глуп!

(Пауза)

Држ' се ти маторог... У њему је твоја будућност!... Твој пут у Европу, у нову, светлу будућност!

ФИЛИП: Хоћеш да кажеш да је мени наш отац моја Европа...?

МИЛАН: Тако је мајсторе!... Он ти је и исток и запад!... Љуби те твој браца тако паметног!... Ето теби твоје Европе чим сахранимо маторог, разумеш...Погодио си!..Поносан сам на тебе, брате мој!... Осећам се сад у овом тренутку као да сам дипломирао! Неће ти требати никаква шенгенска виза да кад изађеш из свог купатила одмах уђеш, без царине, у своју јебену собу... И онда кад уђеш слободан к'о птица у своју јебену празну собу и кад у својој соби будеш легао у свој кревет, из кога ћеш даљинским управљачем да упалиш свој јебени стари телевизор, видећеш шта се стварно дешава у твојој јебеној земљи у којој си рођен!... У којој си направљен као човек... У којој си направљен као живо биће, геније мој слатки, драги, брате мој једини, издркани, неопрани, слинави... Зашто ме сад не питаш оно што ми је важно да ти саопштим и што хоћу и морам да ти кажем, зашто, зашто?... Да макар једном у животу будем сигуран да ти је стало до мене, да знам да си ми стварно брат... Немам никог другог ближег од тебе, геније, како не схваташ да немам никог другог ближег од тебе...!

ФИЛИП: Брацо...!

МИЛАН: Молим?

ФИЛИП: Пук'о си, брацо!... Причаш глупости.

МИЛАН: Нисам пук'о...!

ФИЛИП: Јеси!... Пук'о си брацо, пук'о...!

МИЛАН: Нисам...!

ФИЛИП: Али ако...

МИЛАН: Нисам пук'о...!

ФИЛИП: Јеси, јеси, него шта си... Брацо... Ало.... Ало брацо, Ало... Гледај ме брацо, у очи ме гледај!... Имам нешто важно да те питам, брацо... Гледај ме у очи док те будем питао брацо, гледај ме директно у очи... Хоћеш да ти бацим коску, брате Милане, као што ти мени бацаш целог живота коску... Гледај ме добро!... Види!... Је л' немам тикове, одговори ми, је л' немам тикове...?

МИЛАН: Немаш, добро, шта сад хоћеш од мене?

ФИЛИП: Хоћу да ти бацим коску... Баци је и ти мени... 'Ајде!

МИЛАН: *(Пошавиши ка њему, високо њодигнуто̄, оѡворено̄ длана)*
'Ајде...!

ФИЛИП: *(Ударајући оѡвореним дланом о Миланов длан, исѡ-
временно)*
'Ајде...!

Пауза.

МИЛАН: Не питаш ме где идем.

ФИЛИП: Зар ми не би рекао?

МИЛАН: А шта да ти кажем кад не знам ни сам, али да морам да одем негде одавде – морам!

(Пауза)

Било где!... Негде у три лепе пизде материне, да те не гледам више, ни тебе, ни себе, ни њих, никога више да не гледам и да не видим.... Никога!... Разумеш?!

ФИЛИП: Јеби га... Не баш.

МИЛАН: Јеби га, не разумем ни ја – али морам.... Морам!

ФИЛИП: Вратићеш се некад ваљда?

МИЛАН: А где то да се вратим?... Овде?

ФИЛИП: И шта ће бити с тобом тамо где будеш отишао?... Ништа немаш, ни кућу, ни стан, ни посао, ни паре, немаш ни жену ни децу, ништа, бре, немаш.... Тридесет си и кусур година спирцо без дана радног стажа, а као фол још увек студи-
раш. Још увек си на првој години правног факултета... Дао си услов за другу, а још три испита ти фали да очистиш прву... У ком свету ти живиш, у мом?... Свет у коме ти живиш више не постоји, изумро је заједно са тобом, нема га више... Нема ни њега ни тебе... Ништа

више нема... И где ћеш, ко ће те тако недовршеног... Да нећеш можда у Европу, у Америку, где ћеш 'леба ти да одеш?... У Аустралију?... У Црну Гору?... Да бар нешто умеш да радиш.... Само сереш и зановеташ, ништа ти не ваља... Ни компјутер не умеш да укључиш, немаш ни возачки, немаш ни ауто, немаш чак ни муда да све ово што ти говорим самом себи признаш... Једино што можеш себи да упишеш у радну књижицу коју још увек немаш је то да си деведестшесте, пете, седме, које већ године, учествовао у демонстрацијама против режима, а тај ти је јebene режим, не заборави брацо, омогућио да и дан данас будеш још увек студент... Јебо те и режим и те твоје демонстарције, видим дале су ти парче хлеба у руке те демонстрације!... Постао си човек захваљујући демонстрацијама... Одрастао си... Стао си на ноге са њима... Све ти је потаман, ништа ти не фали... Као, боље ти је... Где ти је сад та твоја демократија због које су те тукли, због које су те у бурету песка пребијали и коске ломили?... Је л' због те твоје демократије одлазиш, је л' због ње мораш да идеш, а сам не знаш где ћеш?... Тера те неко... Терају те мед и млеко који теку потоцима по улицама овог усраног града у коме си рођен и у коме још ништа своје ниси створио... Па ни ја чак не чекам, иако сам још веће говно од тебе, да ми отац и мајка цркну да би имао свој кров над главом, да би се окућио, да би стекао нешто своје сопствено и рођено... Да имаш нешто некоме да оставиш, да даш, као што ће нама ови наши јадни родитељи да оставе... А и они нам вала оставише курац!... По пола трособног стана кад се све сабере и одузме, ни мање ни више, а мање нису могли јер више нису ни имали, јебо им ја матер!

(Пауза)

И теби и њима.

Пауза.

МИЛАН: *(Айлаудирајући)*
Јеси завршио?

ФИЛИП: Јесам ваљда, откуд знам... Вероватно јесам...

МИЛАН: Браво мајсторе!... Обожавам те геније!... Сјебо си ме сад до даске!... Док си причао почео сам да се осећам као говно, а то ми уопште није било неопходно јер и сам одавно већ знам да јесам... Како се ти сад, благо мени, генерално осећаш?... Је л' ти сад лакше?... Мислим, да ли си се растеретио, независно од тога што си се по мени поср'о?... Мора да ти је сад лакше, је л' да...?

ФИЛИП: Јесте... Лакше ми је.

МИЛАН: Тако и треба да ти буде... Браћа смо на крају крајева, зар нисмо?... Морамо да се помажемо и увек да пазимо један на другог.

(Пауза)

А ово што си ми сад све ово рек' о, о коме си причао, геније... о себи или о мени?

Пауза.

ФИЛИП: *(Тихо)*

Не знам, Милане...

МИЛАН: Милане?!... Откад смо ја и ти то "на Милане", геније?... А, брацо?... О коме си причао?... Реци...

ФИЛИП: Не знам, ваљда о нама... О теби.

МИЛАН: И о себи?

ФИЛИП: Вероватно... ваљда.

Пауза.

МИЛАН: Баш је било лепо све то од тебе чути... Отворио си ми очи, хвала ти до неба... Баш ми је сад лакше, право да ти кажем, ако те занима, осећам се и ја некако растерећено... А испуњено... Стављен сам на своје место... Мој живот је после ове твоје тираде опет добио свој пуни смисао... Свој нови замах!... Ја тек сад, геније, овако слушајући те, добијам поново разлог да живим... Обожавам те!

ФИЛИП: Милане...

МИЛАН: Овде!... На вези!

Пауза.

ФИЛИП: Вратићеш се ваљда, некад...?

МИЛАН: А где то да се вратим... Овде?...

ФИЛИП: Где би могао друго?

МИЛАН: Тешко је бити нико и ништа у својој земљи, брацо мој драги... међу својима... Кад си напољу, негде тамо у белом јебеном свету нико и ништа, лакше је... То онда знаш само ти...

ФИЛИП: *(Ухваћивши га под руку, одводећи га до просценијума)*

Дођи да ти покажем нешто... Шта видиш на овој слици са медведом?

Филип покаже према просценијуму-публици, у висини очију. Милан погледа према имагинарној слици.

Пауза.

МИЛАН: Не видим сад ништа.

ФИЛИП: Ту би могао да се вратиш... погледај... Ево, ту се врати Милане, у ову кућу где гори ватра... Има места... Сигурно је... Топло је...

(Уз њихове)

Медвед је чува... На његовим је леђима...

МИЛАН: 'Ајде, брацо, добро... Не мораш више...

ФИЛИП: *(Уз њихове. Као да ће заувек бити ојседнути њима, до краја сцене)*

Да ли могу да те замолим нешто...?

МИЛАН: *(Забринут)*

Наравно, геније, што не би могао...?

ФИЛИП: Је л' нећеш да ми се смејеш...?

МИЛАН: Нећу...

(Ојрезно)

Кажи?... Шта си хтео да ме замолиш?

ФИЛИП: Немој више да остављаш слине у кади... Знам кад су твоје, препознајем их... Испери их, испери их топлим водом... Још боље, треси нос у марамицу, молим те... Ја ћу ти давати паре за папирне марамице ако треба... Не мораш ти да их купујеш... Увек ћу ти ја одсад куповати папирне марамице... Само немој, молим те Милане... Немој више да тресеш слине у каду... Је л' у реду?

МИЛАН: У реду је, не брине...

ФИЛИП: *(Уз континуирано дејство њихова, једва саспавивши њочетак и крај реченице)*

Хоће тако бити и код искашљавања?... Са шлајмом?

МИЛАН: Хоће.

Пауза.

Милан њосмајра Филипa који руком гњечи уста и очи, безуспешно њокушавајући да сакрије њихове који му њојутно изобличавају лице.

Затамњење.

ЗАВЕСА

ДРУГИ ЧИН

СЦЕНА 4. “ОТАЦ И СИН”

Мајка, под свейлом једног рефлектора, одозго, на појипуно замраченој сцени, погнуће главе, чииа, у себи, из раскуйусане дечије свеске, Филипов љајни дневник.

ФИЛИП: *(Off)*

Среда деветности десети... Купио сам од џепарца за све паре седамнаест сапуна и два вима. На прање каде сам потрошио оба али она је и даље црна... Полудећу од муке... Дневничке не могу више ништа да ти пишем, неко те чита... То мора да је Милан. Нема ко други јер тате нема месецима већ... Нико не зна где је, чак ни мама... Она каже да се можда неће ни вратити али ја се не бринем јер нема где да иде... Ако још једном будем приметио да те неко чита нећу ти више ништа писати... Никад више... А и немам више шта порастао сам већ... Морам да оперем сад умиваоник, немам ни времена право да ти кажем... Добио сам пубертет, велики сам већ... Мама каже да сад почињем да живим свој живот... Нешу више имати толико много времена за тебе... Немој да се љутиш молим те... Немој да се љутиш на мене ако ме волиш... Знаш да нећеш... Ти си мој најбољи пријатељ... воли те твој Филип.

Ошамњење.

Клуја исјред суднице. Отац и Милан седе и чекају. Поред њих су враћа суднице са видно исјакнућим расјоредом суђења. Повремено, у шоку ове сцене, Отац усјаје, чииа расјоред или лејимично баци крајак поглед на њега, а појом се брзо враћа на месјо на коме је седео.

МИЛАН: Кад ће да нас прозову?

ОТАЦ: Кад дођемо на ред.

МИЛАН: Кад ће то бити?

ОТАЦ: Кад нас прозову.

МИЛАН: Кад ће да нас прозову?

ОТАЦ: Имаш нека друга посла?

МИЛАН: Питам само.

ОТАЦ: Да нећеш можда да учиш, да спремаш неки испит?

Пауза.

МИЛАН: *(Гледајући низ ходник)*

Ја никад нећу моћи овим да се бавим.

Пауза.

ОТАЦ: Чиме то?

МИЛАН: *(Гледајући у Оца)*

Овим послом.

ОТАЦ: Имаш нешто друго у плану?

МИЛАН: Не... Немам... Хоће ли нас прозвати већ једном?

ОТАЦ: Што си тако досадан?

МИЛАН: Питам само...

ОТАЦ: Седи ту и ћути!

МИЛАН: Значи, не смем да устанем...?

ОТАЦ: Како хоћеш...

МИЛАН: Да устанем?

ОТАЦ: Што си нервозан...?!

МИЛАН: *(Нервозно)*

Нисам нервозан!

ОТАЦ: Зашто онда нон-стоп цупкаш ногом?... Блед си.

МИЛАН: Не цупкам!... То су живци.

ОТАЦ: Слаби су ти...!

МИЛАН: Немој ме малтретирати!... Је ли дошла?

ОТАЦ: Ко?

МИЛАН: Моја баба покојна!... Шта ме зајебаваш!

ОТАЦ: Није дошла...

Пауза.

МИЛАН: 'Оће доћи?

ОТАЦ: Рекла је да 'оће...

МИЛАН: Шта ако не дође?

ОТАЦ: Доћи ће, не брини...

МИЛАН: Не бринем, једино ми се више смучило како се мрцварите месецима и годинама већ... Не могу то више да поднесем!

- ОТАЦ: Мислиш да је мени лако... Прод'о сам стан...
- МИЛАН: Али лову још ниси добио!
- ОТАЦ: Такав је договор...
- МИЛАН: Лепо си се договорио, нема шта!... Подстанар си у свом рођеном стану!
- ОТАЦ: Јесам ја крив што се вама ништа не свиђа од онога што нађем. Увек вам је мало!...
- МИЛАН: Увек ће и бити. Нас троје треба да се гузимо у две собе...!
- ОТАЦ: А ја у једној!... Што не пробате сами да нађете нешто што вам одговара?
- МИЛАН: Тражимо...
- ОТАЦ: Видим, убисте се од тражења!
- МИЛАН: Ако нађемо за те паре и једнособан, биће добро...
- ОТАЦ: Више пара нисам могао да добијем... Сви кажу да сам добро прошао са ценом.
- МИЛАН: Добро си прошао са ценом, али са собом ниси... Ни са нама. Да си се мало потрудио до свега овога није ни морало да дође.
- ОТАЦ: До чега "овога"?
- МИЛАН: До овога због чега сад чекамо овде... Да нас прозову... Осећам се као да идем у затвор.
- ОТАЦ: А ти баш знаш како је у затвору! Био си тамо, па знаш!
- МИЛАН: Живим са тобом па могу лако да претпоставим...
- ОТАЦ: Ако ти се не свиђа – нађи боље!
- МИЛАН: Наш'о би да сам мог'о...!
- ОТАЦ: А што ниси мог'о?... Јесам ја крив што ниси мог'о?... Лакше ти је било да будеш целог живота на мојој грбачи! Имаш преко тридесет и кусур година а још увек си студент... Ма, ја сам будала што те још увек издржавам и што и дан-данас плаћам за тебе алиментацију!
- МИЛАН: Ко те јебе кад си глуп!
- ОТАЦ: Глуп сам био што сам те правио, ту сам се зајеб'о!
- МИЛАН: Је л' ти бар било лепо?
- ОТАЦ: Када?
- МИЛАН: Тад' кад си ме правио...

ОТАЦ: Не сећам се, био сам пијан вероватно!

МИЛАН: Од љубави...?

ОТАЦ: Од вињака!... Једино је тако и могао да ми се дигне на твоју мајку: кад се напијем к'о звер!... К'о онај медвед на слици...

МИЛАН: Мора да је то био незабораван секс!

ОТАЦ: Непоновљив!

Пауза.

МИЛАН: Како си могао да живиш са њом толике године а да је не волиш?

ОТАЦ: Ко каже да је нисам волео?

МИЛАН: Па је л' јеси?

ОТАЦ: Не знам...

МИЛАН: Зашто не знаш?

ОТАЦ: Зато што сам глуп.

Пауза. Отац одлази до вратица од суднице, загледа распоред суђења, и док поново седа на клуџу поред Милана.

ОТАЦ: Можда и јесам понекад... Што ме то сад питаш?

МИЛАН: Да те питам неки други пут?

ОТАЦ: Који?

МИЛАН: Било који, кад год ти одговара...

ОТАЦ: Откуд знам!

МИЛАН: Шта то?

ОТАЦ: Не знам више ни сам да ли сам је волео... Чини ми се као да је не познајем, као да нисам провео с њом толике године, као да никад с њом нисам изродио децу, као да вас никад с њом нисам одгајао... Као да сте ми туђи... Сад ми се чини, кад ме већ питаш, као да је никад није ни било.

Пауза.

МИЛАН: Жао ти је због тога?

ОТАЦ: Шта има да ми буде жао, то му је што му је!... Да није било ње не би било ни вас двојице идиота! То је изгледа једино лепо што се између нас догодило...

МИЛАН: Само то?

ОТАЦ: И то је било превише...

МИЛАН: А остало?... Је л' било ту још нечег између вас?

ОТАЦ: Нема осталог... Колико је то сати? Ови баш људски касне!

МИЛАН: Шта треба да кажем унутра?

Пауза.

ОТАЦ: Шта год хоћеш, не занима ме више...!

МИЛАН: Па да кажем онда да сте све ствари у кући заједнички куповали...?

ОТАЦ: Учинио би ми велику услугу! Да се не преганемо више, ако нећеш ти да кажеш – ја ћу!

МИЛАН: Имам једну добру вест за тебе.

ОТАЦ: Коју?

МИЛАН: Једва чекаш да је чујеш...?

ОТАЦ: Једва...

МИЛАН: Рекла је да неће да ти тражи телевизор.

ОТАЦ: А кревете?... Шта је рекла за кревете?

МИЛАН: Кревете хоће, морамо на нечему да спавамо...

ОТАЦ: А где ћу ја да спавам...?

МИЛАН: Рекла је да можеш да задржиш ваш брачни кревет...

ОТАЦ: Ма, није ваљда! Шта да радим с њим?!... Је л' ће то бити лоша или опет добра вест?

МИЛАН: Пресеци га на пола па спавај и даље на својој половини. Осећаш ћеш се као код куће кад год било где заспиш!

ОТАЦ: Ушушкано... ?

МИЛАН: *(Одсујино, гледајући низ ходник)*
И топло.

ОТАЦ: *(Устјавиши, у одласку њрема врашима суднице)*
Око срца?

МИЛАН: Да ли судија уопште зна да смо стигли?

ОТАЦ: Не зна,

МИЛАН: Можда нас зато не прозивају?

ОТАЦ: Нисмо још на реду...

МИЛАН: Колико их има пре нас?

ОТАЦ: Довољно.

МИЛАН: Довољно за шта?

ОТАЦ: Довољно да још мало попричамо...

МИЛАН: Касно је, стари, за причу... А и наш'о си место за причу: судски ходник!

ОТАЦ: Није ми јасно што ову зграду зову Палате правде, а теби?

МИЛАН: Нисам о томе размишљао...

ОТАЦ: Па је л' хоћеш?...Само што се не сруши, а палата?

МИЛАН: *(Гледајући низ ходник)*

Је л' и ови чекају где и ми?

ОТАЦ: *(Гледајући низ ходник, у истиом њравцу)*

Они су пре нас.

МИЛАН: *(Гледајући низ ходник)*

Како знаш?

ОТАЦ: Просто, прислушкивао сам шта причају пре него што си дошао... Зашто си закаснио?

МИЛАН: Нисам.

(Дуго гледајући низ ходник)

Ено је!

Пауза. Отац одлази до вратица од суднице, загледа распоред суђења, и док њоново седа на клуџу њоред Милана.

ОТАЦ: Шта?

Пауза.

МИЛАН: Стигла је...

ОТАЦ: *(Уставивши, нервозно)*

Ко?

МИЛАН: Мама.

ОТАЦ: *(Гледајући низ ходник, ставивши наочаре)*

Где је?

МИЛАН: Ено је тамо...!

Пауза.

ОТАЦ: Где је?... Не видим је...

МИЛАН: *(Показујући му главом низ ходник)*

Тамо.

Пауза.

ОТАЦ: Који јој је онај?... Где тамо, је л' оно она?

МИЛАН: Који?

ОТАЦ: Онај поред ње.

МИЛАН: Адвокат ваљда...

ОТАЦ: Пичка јој материна, одакле јој паре за адвоката?!

МИЛАН: Ја сам јој позајмио.

ОТАЦ: Ти си јој позајмио?!... Одакле теби, молим те...?

МИЛАН: Позајмио сам од Филипа...

ОТАЦ: Од Филипа?!... А одакле њему?!

МИЛАН: Узео је од тебе.

ОТАЦ: *(И даље не схваћајући)*
Кад је узео?

МИЛАН: Јуче.

ОТАЦ: Нисам му ја јуче дао никакве паре...

МИЛАН: Јеси...

ОТАЦ: Зашта сам му дао паре?

МИЛАН: За тренинг.

Пауза.

ОТАЦ: *(Гледајући низ ходник, скинувши наочаре)*
Што су сели тамо?

МИЛАН: Да не морају да нам кажу добар дан...

ОТАЦ: Неће чути кад будемо прозвани, далеко су...

МИЛАН: Ми ћемо чути.

ОТАЦ: То и кажем. Они неће.

МИЛАН: Видеће по нама да су прозвани.

ОТАЦ: Како?

МИЛАН: Кад будемо улазили.

Пауза.

ОТАЦ: Види како се кикоћу, пичка им материна... !

МИЛАН: Не кикоћу се...

ОТАЦ: Него шта раде?

МИЛАН: Смеју се.

ОТАЦ: Види, види, стварно се смеју, лебац ти јебем!... А што се смеју, шта мислиш?

МИЛАН: Не размишљам тренутно у том правцу.

ОТАЦ: Је л'?... А што?... Имаш нека друга посла?

МИЛАН: Не.

ОТАЦ: Молим?

МИЛАН: Немам!

ОТАЦ: Па што онда не би размишљао у том правцу?

МИЛАН: Не занима ме због чега се смеју...

ОТАЦ: Лепо им је, пичка им материна, баш се изгледа добро забављају!... Је ли, шта би то сад могли да причају, види, види, како је само гледа, прогутаће је...?!

МИЛАН: Што да не, кева баш добро изгледа за своје године, к'о бонбона је!

ОТАЦ: Да знаш да јесте...

МИЛАН: Ошишала се.

ОТАЦ: Добро јој стоји кратка коса...

МИЛАН: И наочаре јој добро стоје...

ОТАЦ: Баш ти је згодна мајка!

МИЛАН: Није згодна!

ОТАЦ: Него шта је?

МИЛАН: Лепа је. Просто некако сија од задовољства, је л' да?

ОТАЦ: Да знаш... Није таква била пре...

МИЛАН: Није.

ОТАЦ: Него каква је била?

МИЛАН: Била је...

(Тражи реч)

Била је...

ОТАЦ: Каква је била?

МИЛАН: Оваква... К'о лутка...

ОТАЦ: Да знаш...

МИЛАН: Штета што нисте никад били једно за друго а могли сте да будете само да сте мало више хтели... Да сте се само мало више потрудили једно око другог.

ОТАЦ: Ја сам хтео... Она није... Кад се сетим, и кад зрело размислим... Она није хтела... Она.

Пауза.

МИЛАН: Откри ми нешто, ако можеш...

Пауза.

ОТАЦ: Не бих сад баш ако не морам...

МИЛАН: Како хоћеш... Није ми јасно...

ОТАЦ: *(Прекинувши ља, ошћиро)*
Знам!

МИЛАН: Шта знаш?

ОТАЦ: То што ти није јасно.

МИЛАН: А теби је јасно?

ОТАЦ: Није ни мени.

МИЛАН: Да ти кажем?

ОТАЦ: Је л' мораш?

МИЛАН: Како је могуће да никад ниси успео да заволиш овако лепу жену? А живела је с тобом у истој кући толике године?

ОТАЦ: И ја се то исто понекад питам... Мислиш да ми нешто фали?

МИЛАН: Не размишљам тренутно у том правцу...

ОТАЦ: Да ли уопште постоји правац у коме размишљаш кад то радиш?

МИЛАН: Не постоји.

ОТАЦ: А сад?

МИЛАН: Ни сад.

ОТАЦ: То је оно што ти, дакле, није јасно?

МИЛАН: То је то!...

ОТАЦ: И то је оно што си желео да ти откријем?

МИЛАН: Право да ти кажем, није више!...Кад зрело размислим...

ОТАЦ: *(Искрено зачућен)*
Зрело...?

МИЛАН: Кад зрело размислим, свеједно ми је... Зашто би мене баш сад болео курац што сте сјебали своје животе кад сте упут сјебали и мој?!

Пауза.

ОТАЦ: Био си нам успут... И да си се к'о сваки нормалан човек на време одвојио од мајчине сисе, опет би самог себе сјебо у животу, мој Милане, од такве смо ти ми проклете сорте, јебо јој ја матер, и њој.

Пауза.

Запамћење.

Мајка, под светлом једног рефлектора, одозго, на поједино замраченој сцени, погнуше главе, чија из раскуцане дечије свеске, Филипов тајни дневник.

ФИЛИП: *(Off)*

Готово је... нећу ти дневниче више никад писати ти знаш зашто... Немам више времена за тебе... јер уместо да ти пишем морам да рибам и перем каду, умиваоник, WC шољу и судове и то све по неколико пута дневно а и ноћу... Пред спавање још једанпут... Све је страшно прљаво... Што више перем и рибам то је све прљавије и прљавије... Зашто је то тако не знам... Сада је тачно деветнаест часова. Пре неколико минута сам се посвађао са татом. Није хтео да ми да паре за шишање. Узвратио сам му тако што сам му рекао да кад остари њему треба неко ко ће да га чува. Он ми је рекао да искулирам... Пишем ово само још овај пут зато што хоћу да му се осветим кад порастем. Тада ћу једном заувек да га искулирам.

Опамћење.

СЦЕНА 5.
 “РАДОСНИЦА”

Истиа соба, као на почетику првог чина. Сав намештај је сада померен на средину собе, нагуран на зомилу, прекривен чаршавима. Свуда наоколо разбацане карџонске куџије, шито џуне, шито џране. Преко и поред чаршава наслађано је и много тога шито није било виђено на сцени у првом чину: лустери, фрижидер, шпорет, бицикл, рачунар са монитором, радио апарат, ноћни сточићи, хоклице, канџе, лавори, пређуњене црне џластичне кесе за џубре, умиваоник, водокоџлић, брачни кревет вериџкално издигнућ, дрвено буре за куџус, иџид... Урамљена слика – она са џросценијума, невидљива у првом чину – је на џоду, џрислоњена уз намештај... Аџмосфера џаковања џред селидбу, као да је све сџремно да се дефиниџивно изађе из куће... Филип чисти умиваоник сунђером, иџирајући га џовремено у кофи с водом. Милан широким селотџејџом облеџљује куџије. Улази Оџац, носећи у наручју хрџу великих албума са џородичним фџиоџрафијама, седа и џочиње да их џрелистиава, наџире брзо и нехајно, а џоџом све сџорије, задржавајући, скоро џмно, џажњу на свакој фџиоџрафији.

Мајка, џод џуним светлом, у настџавку џреџходне сцене, џогнуће џлаве, завршава чџтање Филиповог џајног дневника. Она џолако заџвори раскуџсану дечију свеску. Гледа џрема Филипџу. Прилази му и баџи свеску у умиваоник. Филип не реађује.

Пауза.

ОТАЦ: (Прелистиавујући албум)

Боже, боже, како сте били ружни кад сте били мали...!

МИЛАН: А јесмо сад лепши?

ОТАЦ: Сад сте још ружнији...

ФИЛИП: Важно је да смо паметни на тебе...

МАЈКА: Никад нећете моћи на њега да будете паметни... То је немогуће!

ОТАЦ: Шта, да нису можда на тебе лепи?

МИЛАН: Ја јесам.

ФИЛИП: И ја сам...!

МАЈКА: (Филипџу)

Ти на њега можеш да будеш само и једино глуп!

ОТАЦ: Моја деца не могу да буду глупа ни на кога... Можда мога да буду будале, али глупа никад не могу да буду!

ФИЛИП: Ако сам на њега леп, на кога сам онда глуп?

МИЛАН: На мене!

ОТАЦ: *(Заћледан у албум)*

Ко је то беше од вас двојице имао плаву косу кад је био мали?

ФИЛИП: Ја никад нисам имао плаву косу.

МИЛАН: Ти никад и ниси био мали...Увек си био један велики сератор!

МАЈКА: Имао си, Филипе...!

ФИЛИП: Нисам!

ОТАЦ: Није Филип, него Милан... Филип је био ћелав кад је био мали.

ФИЛИП: Нисам!

МИЛАН: Био је ћелав и имао је плаву косу!... Сећам се ко данас да је било да је био ћелав... Друго је питање да ли је икада био мали...

МАЈКА: Милан је као дете био ћелав... Коса је почела да му расте тек кад је пошао у школу...

МИЛАН: ... Није тачно, ја никад нисам био ћелав...!

ФИЛИП: ... У којој је остао све до дана данашњег!... Ђаче наше ћелаво! Љуби га мајка!

ОТАЦ: *(Показујући на албум)*

Ко је онда ово овде на слици ако је он био ћелав?

МИЛАН: *(Оцу)*

Да ниси ти?

ФИЛИП: *(Пришавиши Оцу)*

Који то, овај поред мене?

МАЈКА: *(Пришавиши Оцу, заћледајући у албум њреко његовоџ рамена)*

То ниси ти.

ОТАЦ: Него ко је?

МИЛАН: *(Пришавиши оцу)*

То сам ја.

МАЈКА: Ниси ти, ја сам...!

ФИЛИП: Како ти, како је то могуће?

МАЈКА: Шалим се, Филипе...

ФИЛИП: *(Ошћиро)*

Немој са тим стварима да се шалиш...!

ОТАЦ: Не може човек да те препозна, пролепшала си се...!

ФИЛИП: Не сме нико да се шали са тим стварима...

ОТАЦ: Којим стварима?

ФИЛИП: Са мојим старим фотографијама... У њима је сав мој живот... У њима је сво оно време кад сам био једино срећан... У коме сам једино и могао да будем срећан... Тада нисам ни знао да постојите, тада нисам могао да знам ко сте и шта сте... Ни ја ко сам и шта сам... Ни шта ћу бити... И да ли ћу икад било шта бити.

Пауза.

МИЛАН: *(Показујући на албум)*

А ко је онда тај поред тебе? Ко би то могао бити?

МАЈКА: То је Филип... Баш је тад био много мали.

Пауза.

ФИЛИП: *(Уз ѿикове, нагло)*

Немогуће да сам то ја... Баш сам ружан... Ко лопов.

МИЛАН: И сад си...

ФИЛИП: *(Уз ѿикове)*

Нисам!

МИЛАН: Јок, ја сам!

ОТАЦ: Криве су ти биле ноге... Ко кифле.

ФИЛИП: Ко ме? Мени?

МИЛАН: Не, него мени...!

ОТАЦ: Филипу!... Ово овде на слици је Филип!...И ово овде су његове ноге!

МАЈКА: Наравно да је он! Ко би други могао бити?

МИЛАН: Па да, мајко, он је!...Ти се још ниси била ни родила кад је Филип имао криве ноге.

Сви погледају према Филипјовим ногама. Пауза.

ОТАЦ: *(Загледајући Филипјове ноге)*

Има их и сад...

МАЈКА: Нема!

ОТАЦ: Како нема, погледај мало боље?!

МИЛАН: Све је на њему криво, не само ноге...

ФИЛИП: Не треба тебе да занимају моје ноге...

МИЛАН: *(Уозбиљивиши се)*

У праву си, геније... Ти ме једино занимаш... Једино и само ти.

Пауза.

ФИЛИП: *(Уз њихове)*

Знам, верујем ти...

МИЛАН: Курац ти мој верујеш!

Пауза.

МАЈКА: Јутрос је опет долазио поштар.

ОТАЦ: Шта је хтео...?

МИЛАН: Колико пута је звонио?... Двапут?

МАЈКА: Хтео је да уручи позив.

ОТАЦ: Опет?... Прекјуче сам га примио...

МАЈКА: Позив је био за Милана.

ОТАЦ: Јеси га примила?

МАЈКА: Хтела сам, али ...

ОТАЦ: Могла си да га примиш, да си хтела...

МИЛАН: Мислиш на позив?

ОТАЦ: Да... Мислио сам на позив.

МАЈКА: Није хтео да ми га уручи ...

МИЛАН: Ако је позив је био за мене, она онда није могла да га прими...

ФИЛИП: Јеси то научио на факултету, током свог кратког школовања...?

ОТАЦ: *(Милану)*

Ти да ћутиш!... Усро се господин кад су почели да га пропиткују и тркељишу... Отиш'о је у сред суђења без речи, ни довиђења није рекао... Није смео да каже да сам ја купио брачни кревет као што смо се били договорили...

ФИЛИП: И ниси га ти купио.

МАЈКА: Наравно да није...

ОТАЦ: Али смо се били договорили да јесам!...

ФИЛИП: Слаг'о те значи?

МАЈКА: Себе је слаг'о.

МИЛАН: Што сам себе слаго, нећу ја на њему сутра да спавам...?!

ОТАЦ: Хоћеш, мени не треба, ја га, вала, нећу нигде носити...!

МАЈКА: Не треба ни мени...

ФИЛИП: А је л' би теби мама требао да га не зовете брачни?

МАЈКА: Наравно да би...

ОТАЦ: Онда би требао и мени!... Баш се на њему добро спавало...
Док сам бар ја спавао у њему.

МИЛАН: Спавај и даље, нико ти не брани...

ОТАЦ: Не пада ми на памет...!

МАЈКА: Ја га одавде нећу носити никуд!

ОТАЦ: Нећу ни ја!

МИЛАН: Оставите га онда, јебем вам сунце...!

ОТАЦ: *(Тобож зѣранујо)*
Милане...!

ФИЛИП: *(Прихваћајући)*
Сине!... Зар тако да се изражаваш пред старим родитељима?!

МАЈКА: *(И она)*
Срам те било... !

ОТАЦ: Барабо једна!

Пауза.

ФИЛИП: Нешколована!

Пауза.

МАЈКА: Кад су ови рекли да долазе?

ОТАЦ: Мени нису рекли ништа...

МИЛАН: Требало је да су већ дошли.

ОТАЦ: Касне.

ФИЛИП: Колико ће их бити?

МАЈКА: Јесу ли јавили да ће закаснити?

МИЛАН: Нису.

ОТАЦ: Ни мени нису

ФИЛИП: Је л' се одмах усељавају чим ми изнесемо наше ствари?

МИЛАН: Него кад?

ОТАЦ: Одмах.

ФИЛИП: Истовремено?

МАЈКА: Је л' смо све спаковали?

ОТАЦ: Истовремено... Прво ће они да унесу све њихове ствари а тек онда ћемо ми наше...

МИЛАН: Све... Осим онога што нисмо...

ОТАЦ: Шта још нисмо?

МАЈКА: Све је спаковано.

Пауза.

ОТАЦ: Шта ћемо сад да радимо?

Пауза.

МИЛАН: Могли би на пример да се изљубимо, то људи обично раде кад се растају...

ОТАЦ: До даљњег...

ФИЛИП: А шта, ми смо као, људи?

ОТАЦ: Ово је последњи пут да смо заједно... Овде... Стварно би могли да се изљубимо па да се разилазимо полако, куд који мили моји...

МАЈКА: *(Оцу, неразљовито)*
Сереш, сереш...

ОТАЦ: Шта си рекла?

МИЛАН: *(Оцу)*
То што си чуо..

ОТАЦ: Шта сам чуо?

ФИЛИП: Да сереш...

МАЈКА: *(Филипу)*
А шта смо ако нисмо људи?... Да нисмо медведи?

ОТАЦ: Е, стварно, где је та слика? Ја је не видех одкад смо се спаковали.

МИЛАН: *(Показујући на слику)*
Ено је тамо...
(За себе)
Неке животињке смо сигурно.

ФИЛИП: Ти можда јеси, али ја никад нисам био и нећу да будем...

- МИЛАН: *(За себе)*
Добро, немој онда...
- ФИЛИП: ... животиња...
- МАЈКА: А кад ће ако неће сад?
- ОТАЦ: *(Филију)*
Полако, бићеш једног дана сигурно... живот је пред тобом...
- МАЈКА: Цео твој живот је пред тобом...
- МИЛАН: И мој!
- ОТАЦ: *(Мајци)*
Да је узмем?
- ФИЛИП: Не дај му кево слику, твоја је...
- МАЈКА: Где је она уопште?...
(Сейивии се да му није одмах одговорила, Филију)
Па шта ако је моја?
- МИЛАН: Зато му је и даје, геније...
- ОТАЦ: *(Показујући на слику)*
Ево је овде... Да је узмем?
- ФИЛИП: Не дај му, кево...
- МИЛАН: Ја би му је дао... Шта ће ти слика?... И онако се не зна шта представља
- ФИЛИП: Не дај му...!
- МИЛАН: *(Равно, навијачки)*
Дајму, дајму, дај... Дајму, дајму, дај... Дајму, дајму, дај...
- ОТАЦ: Умукните!...
(Мајци)
И?...
(У очекивању позитивног одговора, с надом)
Да је узмем?
- Пауза.*
- МАЈКА: *(С љађењем)*
Носи.
- Пауза.*
- ОТАЦ: *(Осокољено)*
Могла би да ми даш и неки дечији албум?

- МАЈКА: *(Зајрејашћено)*
Шта да урадим?!
- ФИЛИП: Кево, сад стварно претерује, али стварно! Ја му сад за инат ништа не би дао! Шта год да тражи...!
- МИЛАН: *(Равно, навијачки)*
Недајму, недајму, недајму...
(Ојонашајући ехо)
Недајму, недајму, недајму... Не дај њему, не дај њему, не дај њему... !
- ОТАЦ: Је л' тако да би могла?...А?
- МИЛАН: *(Насјавивши у истом тону)*
Не би могла, је л' тако да не би могла?!
- МАЈКА : Не бих... Договорили смо се већ за албуме...
- ОТАЦ: *(Не збућећи наду, молећиво)*
'Ајде поново да се договоримо...!
- МАЈКА: Нећемо се поново договарати за њих... Албуми су моји.
- МИЛАН: *(Оцу)*
Шта ће теби албуми, шта би с њима?
- ФИЛИП: *(Оцу)*
Зар их ниси све скенирао?
- ОТАЦ: Јесам...
- МИЛАН: И фотокопирао?
- ОТАЦ: И то сам урадио...
- ФИЛИП: И дупликате од свих негатива си направио...?!
- ОТАЦ: И њих!... Јесам.
- МИЛАН: Па шта онда још хоћеш?!
- ОТАЦ: Све то није исто...
- МИЛАН: Које...?
- МАЈКА: Е, зато их нећеш никад добити!... Или, ако хоћеш, онда ће то бити само преко мене мртве, да знаш!
- ФИЛИП: Зашто није исто?
- ОТАЦ: Није исто!
- ФИЛИП: Чуо сам те, али зашто није исто?
- МИЛАН: Сваку нашу слику имаш и ти, али баш сваку!... И то у више примерака.

ФИЛИП: Јесте... И фотокопирану и скенирану...!

ОТАЦ: Али немам ваше албуме, како не схватате, идиоти?!

МИЛАН: Шта треба да схватимо?

ФИЛИП: Да стварно, шта треба да схватимо?... Објасни нам.

МИЛАН: Видиш да смо глупи...

ФИЛИП: Да, ми смо идиоти...!

МАЈКА: Неће моћи...

ОТАЦ: Моћи ћу!

МАЈКА: Не уме, Филипе...

ОТАЦ: Умем!

(Пауза.)

То није исто... То су само слике, најобичнија гомила фотографија! Кад су поређане и залепљене све то онда има неки смисао... Има неки свој разлог, неки ред... Нема хаоса... Зна се кад се тачно шта десило и догодило... Где је шта и када било... Овако не знам ништа кад их будем гледао, нећу моћи да сетим, ... Једино се тога бојим.

Пауза.

МАЈКА: Чега се бојиш?

Пауза.

ОТАЦ: Да те не заборавим.

(Пауза)

И њих.

Пауза.

МИЛАН: Нас...?

Пауза.

ФИЛИП: Хоћеш моћи?

Пауза.

ОТАЦ: Не знам...

МАЈКА: Неће моћи Филипе, о томе се и ради...

МИЛАН: Што би нас заборавио, виђаћемо се ваљда понекад...?

ФИЛИП: Што се мене тиче, сумњам...

ОТАЦ: Тада то више неће бити исто... Више никад неће бити ништа исто... Никад.

Пауза.

- ФИЛИП: *(Уз њихове, њосијено све изражајније до изобличавајућих ѓримаса)*
Него како ће да буде?... Како ће то тада бити, реци ми?
- МАЈКА: *(Забринуто)*
Биће Филипе... Биће како буде морало да буде.
- ФИЛИП: А како ће морати да буде, реците ми?...
- ОТАЦ: Тако.
- МИЛАН: *(Са сажалевајућим њољедом ујришим у Филипиа)*
Како?
- ОТАЦ: Остави ми макар Филипову радосницу...
- МАЈКА: *(Жмурећи од муке, окренувши ѓлаву од Филипиа)*
Не знам где је...
- ОТАЦ: Знам ја.
(Забринуто њосмајрајући Филипиа чија борба са њиховима не ѡресјаје, Мајци)
Да је узмем?
- ФИЛИП: *(Обузет својом борбом са ѓримасама, исјрекидано)*
Немој неко случајно да је дирао мој дневник!... Мој дневник не сме нико да дира!... Њега нећете делити... Он је само мој... Мој дневник је само мој... Њега не дирајте... Обећајте ми... Сад... Одмах... Одмах, одмах... Обећајте ми да никада нећете дирати мој дневник, обећајте ми да га никад нећете ни читати... Обећајте ми да ћете га бацити ако га нађете... Је л' хоћете?... Обећајте ми!... Тата?... Мама?... Обећајте ми!... Ако га икада будете читали, ја ћу вам се осветити! Немојте ни да помислите да нећу! Моја света ће бити страшна! Нећете ни знати шта вас је снашло... Мама... Тата... Милане!.. Геније!... Нећете ни знати шта вас је снашло кад вам се будем свима осветио!... Баците ми коску!...
(Милану, који њејомично сѡји, оборено њољеда)
Баци ми коску, геније, баци ми коску, молим те, баци ми сад коску, последњи пут!... Одмах ми је баци брацо, ако ме волиш?!... Тата, реци му да ми баци коску, реци му, молим те!... Милане!... Брацо... Геније... Баци је, молим те!... Мама, реци му да ми је баци... Мама... Мама... мама...

Грицајући у сузама, изобличено ѓ лица, док му се ѡело некониролирано ѓрчи, Филип се скоро баци на Мајку, чврсио је загрљивши.

Пауза.

МАЈКА: *(Не њушћујући Филија из задрљаја, њреко њеџовоџ рамена, Оцу, ѡихо)*

Узми радосницу.

ОТАЦ: Је л' ти не треба?

Пауза.

ОТАЦ: А Миланову?

МАЈКА: Носи и њу...

ОТАЦ: *(Прејурајући њо кућѡији са албумима)*
Сигурно?

МАЈКА: *(Нежно ѓрлећи Филија, љубећи ѓа у косу, као да се ојрашћу од њеџа, ѡихо)*

Носи.

Пауза.

ОТАЦ: *(Прејурајући журно њо кућѡији са албумима, несћрћливо, као да се ѡлаши да се мајка не ѡредомисли)*
Добро.

МИЛАН: Нисам знао да мене водите посебно...

ОТАЦ: *(Нашавиши радосницу, задовољно)*
Ти си посебан случај...

ФИЛИП: *(Смирујући се, ѡокушавајући да се осмехне)*
Јединствен...
(Нађло ѡустивиши Мајку из задрљаја)
Увек си био...

МАЈКА: Стигли су.

Звоно на враћима.

ОТАЦ: Како си знала да су дошли?

Звоно на враћима.

МАЈКА: Нисам знала.

Звоно на враћима.

МАЈКА: Погодила сам.

Сви укочено ѡсматрају један друџоџ, не ѡмерајући се са местѡа на коме су се заћекли на ѡрви звук звона. Звоно на враћима, дуже и енерџичније. Нико се не ѡмера.

ОТАЦ: Хоће да отвори неко врата?

МИЛАН: Ја нећу.

ФИЛИП: Ни ја нећу...

МАЈКА: Ја не могу...

ОТАЦ: Мораће неко...

МИЛАН: (Оцу)
Ти ћеш...

ОТАЦ: (Запутивши се ка улазним вратима)
Онда ја.

Отац изађе. Звоно на вратима, дуго, несигурљиво.

ФИЛИП: 'Оће да им отвори?

МИЛАН: Неће...

МАЈКА: Хоће!... Мораће...Немамо више куд...

На сцену хрпуи зрпуа од десетак физичких радника у радним комбинезонима, очигледно запослених у специјализованој фирми за селидбе. Отац уђе за њима. Радници рутински, осмотре ствари на сцени и без речи, као мрави, почну са изношењем све док сцена не буде потпуно празна. Брзина којом ће сцена остати потпуно изражњена од свега што је на њој било нагомилано и сигурно за селидбу је заједничка. У изношењу лакших ствари учествују Мајка, Отац и Милан, али ипак да се више не врати, кад једном изнесу што што буду узели. Мајка износи слику. Док радници журно обављају свој посао, Филип се најпре не помера, а потом, кад на сцени остану само кревет и умиваоник, и кад почне да се износи кревет, ипак приђе умиваонику. Филип је на потпуно празној сцени. Он узима из умиваоника свој најни дневник, прелиста га, загледа са свих страна и баца према просценијуму. Подиже умиваоник, урли га на леђа и оде.

ЗАВЕСА